

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen
Vellinge kommun
235 81 Vellinge

Remiss från Falsterbonäsets Naturvårdsförening (FNF) gällande energi- och klimatstrategi för Vellinge kommun 2011 – 2015

FNF:s kommentarer redovisas i kursiv stil.

I remissversionen av den nya Energi- och klimatstrategin för Vellinge kommun redovisas inledningsvis kommunens roll och ansvar i energisammanhang. FNF har i sitt remissvar främst yttrat sig över hur kommunens roll och ansvar rimmar med det redovisade energi- och klimatmålet samt om de redovisade åtgärderna för att nå målet kan anses tillräckliga.

Kommunens roll och ansvar. Kommunens roll och ansvar i energisammanhang gäller bl.a. att kommunen har planmonopol, att kommunen är en myndighet i tillstånds- och tillsynsärenden, att kommunen har ansvar för energi- och klimatrådgivning, att kommunen är en stor användare av energi samt att kommunen bör föregå med gott exempel i energifrågor.

De problem och utmaningar som kommunen står inför är att minska miljö- och klimatpåverkan, att skapa säkra energileveranser och att minska kostnaderna inom energisektorn.

Energi- och klimatmål i Vellinge kommun. I remissversionen redovisas EU:s och Sveriges klimat- och energimål samt vision och mål för Skåne. Därefter följer energi- och klimatmål i Vellinge kommun.

På grundval av de konkreta uppgifterna om de olika målen är det svårt att göra en jämförelse mellan EU:s, Sveriges, Skånes och Vellinge kommuns energi- och klimatmål. Det framgår emellertid att de av kommunen uppställda målen är lika ambitiösa som de centrala organens.

Kommunens kvantifiering av energimålen fram till 2020 redovisar en 35 % minskning av utsläppen växthusgaser jämfört med 1990. Energianvändningen skall effektiviseras och vara 30 % lägre i kommunägda fastigheter jämfört med 2005 och 10 % lägre i hela kommunen. Vellinge kommuns energibehov skall 2020 täckas till 55 % av förnybar energi, ingen uppvärmning av kommunala fastigheter skall 2015 ske med fossila bränslen (naturgas undantaget) och efter 2009 ska inga nyproducerade fastigheter inom kommunens gränser värmas upp med fossila bränslen. År

2020 skall 90 % av kommunens egna transporter drivas av förnybara bränslen och andelen resenärer som använder kollektivtrafik i stället för bil skall var dubbelt så stor som 2005.

För att bemöta årligen återkommande översvämningar och ändringar i havsvattenståndet till följd av ev. klimatförändringar har kommunen utarbetat ett utkast till handlingsplan för utbyggnad av skyddsvallar med enkla kortsiktiga åtgärder på fem års sikt.

FNF har föreslagit ett samarbete med kommunen för att redan tidigt kunna lämna synpunkter på utformningen och läget av skyddsvallarna. FNF:s åsikt är att de gamla tångvallarna i möjligaste mån skall utnyttjas genom en pietetsfull restaurering. Beträffande de åtgärder som krävs på längre sikt anser FNF att kommunen bör avvakta med långsiktiga åtgärder tills mer kunskaper inhämtats om klimatförändringarnas framtida förlopp och om den inverkan som dessa kan få på havsytans nivåförändringar.

Energianvändning i Vellinge kommun.

I remissversionen redovisas energianvändningen i Vellinge kommun på ett intresseväckande och förtjänstfullt sätt med bl.a. åtskilliga instruktiva och lättläsliga diagram.

Av redovisningen framgår att kommunens totala använda energi 1990-2008 stigit med den ökande befolkningsutvecklingen under samma tid. Ca. 50 % av använda energislag utgörs av elkraft och ca. 40 % av bensin och diesel. Energianvändningen fördelar sig med ca. 40 % på hushåll och ca. 40 % på transporter medan jordbruk, industrier och offentlig verksamhet har mindre andelar. Ett intressant diagram visar en jämförelse av energianvändningen mellan Vellinge, Skåne och riket. I Vellinge kommun används en betydligt större andel energi i hushållssektorn och för transportändamål jämfört med Skåne och riket där en procentuellt större andel energi används i industrisektorn.

Transporterna inom kommunen 2010 visar som väntat trafikflöden med ökande antal fordon per årsmedeldygn längs sträckan på väg nr. 100 från Skanör-Falsterbo över Ljunghusen, Höllviken och Vellinge till Malmö. På E6 visar flödet mot Vellinge ungefär samma styrka från Trelleborg som på väg 100 via Ljunghusen. Busstrafiken i kommunen har ökat 20-50 % mellan 1990 och 2008 på vägarna nr. 100 och E6. Pendlingsströmmarna från Vellinge kommun går till övervägande del mot Malmö och i mindre omfattning mot Trelleborg och Lund medan inpendlingen mot kommunen är något mer än ungefär en tredjedel av utpendlingen och främst kommer från Malmö och Trelleborg.

Småhus står för den i särklass största energianvändningen i hus 2008, 87 %, medan fritidshus står för 9 % och flerbostadshus 4 %. Till uppvärmningen i småhus 2009 stod el för 86 % medan värmepumpar, gas, oljepannor och ved med pellets stod för mindre andelar. I kommunens bostäder användes till ca. 75 % gas, 20 % el och 5 % olja.

Förnybar energi i form av biobränslen för uppvärmning och för fordonsbränslen, värmepumpar samt solenergi stod 2008 för ca. 7 % av totala mängden använd energi i Vellinge kommun. Inga vindkraftverk finns installerade i kommunen. Solfångare och solceller finns inte installerade på kommunens byggnader.

Utsläpp av växthusgaser i Vellinge kommun. Totala utsläppen av växthusgaser har minskat med 23 % eller 35 % uttryckt per person från år 1990 till 2008 i kommunen. Minskningen har skett framför allt i energiförsörjningssektorn. I den ingår kraft- och värmeverk, energiförsörjning inom industrin, panncentraler och villapannor. Även utsläppen från jordbruket har minskat. Merparten av växthusgasutsläppen kommer från transportsektorn, 60 %.

Analys av energianvändning och växthusgasutsläpp i kommunen. Analysen i kommunens remissversion konstaterar bl.a. att energianvändningen i Vellinge kommun inte minskat nämnvärt mellan år 1990 och 2008. Energianvändningen är låg i jämförelse med Skåne och riket vilket till stor del kan förklaras med att kommunen inte har någon energiintensiv industri.

Vid en jämförelse av sektorerna hushåll, industri, jordbruk, offentlig verksamhet, transporter och övriga tjänster mellan Vellinge kommun, Skåne och riket har Vellinge kommun lägst energianvändning per person i samtliga sektorer utom i hushållssektorn jämfört med Skåne. Detta beror på att Vellinge kommun främst är en pendlarkommun och att större energiintensiva industrier, sjukhus, andra stora offentliga verksamheter eller större affärscentra saknas i kommunen.

Hushållssektorn står för 41 % av den totala energianvändningen i kommunen och transportsektorn för 37 %. Det är en markant större andel jämfört med både Skåne och riket. Energianvändningen i transportsektorn ökade med 40 % mellan 1990 och 2008, medan energianvändningen i hushållssektorn är densamma. Ökningen i transportsektorn är inte unik för Vellinge kommun utan en tendens i hela samhället.

Elkraft är det största använda energislaget i kommunen 2008, därefter bensin och diesel. På tredje plats kommer naturgas medan användningen av eldningsolja är mycket låg. Den förnybara, använda energin motsvarar totalt sett 7 % av använd energi i kommunen, om all elenergi räknas som icke förnybar.

Framtidsscenario. I remissversionen har man undersökt två scenarier modellerade från 2009 till 2040. De kallas *normal* respektive *låg*. I det senare scenariot antas att kommunen i vissa fall har strängare krav för energianvändning än vad lagstiftningen stadgar. De scenarier som undersökts är transporter, hushåll, industri, jordbruk och service.

Pågående projekt på energiområdet. Slutligen presenteras i remissversionen de projekt som pågår i kommunen på energiområdet. Det största drivs av Vellingebostäder där energieffektiviseringar genomförs.

Ett andra projekt är diskussioner om att låta en entreprenör bygga ut fjärrvärmenätet i Vellinge tätort.

Ett tredje projekt gäller att låta byta ut lamporna i gatubelysningen från kvicksilverlampor till lampor innehållande högtycksnatrium.

Ett fjärde projekt är att bygga pendlarparkeringar i norra delen av Höllviken och i Skanör.

Kommunen arbetar också för att pågatågstrafik skall etableras mellan Malmö och Trelleborg med hållplatser vid Östra Greve och Västra Ingelstad. Utredning pågår om utbyggnad av cykelvägar i kommunen.

Flera större nybyggnadsprojekt är planerade bl.a. vid Skanörs Vångar och Hököpinge. I samband med projekteringen utreds energiaspekten med flera alternativ.

FNF ser positivt på de planerade projekten inom energiområdet. Med tanke på att endast 7 % av den totala, använda energin i kommunen utgörs av förnybar energi vill vi emellertid dessutom framföra följande förslag:

- att solfångare och solceller installeras på kommunens byggnader och kommande nybyggnationer i kommunen samt rekommenderas till enskilda villaägare i befintlig bebyggelse.
- att värmepumpar installeras i nybyggda villor och rekommenderas till villaägare i befintlig bebyggelse.

- att kommunen rekommenderar utökad användning av geotermisk energi i form av jordvärme och bergvärme. Geotermisk energi har stor potential och utnyttjas i alltför liten grad såväl i Skåne som i riket i övrigt.
- att kommunen anställer en särskild energirådgivare med kunskaper inom energiområdet. Energirådgivare finns redan inom vissa kommuner och kan med sin sakkunskap ge goda råd till såväl kommunen som till enskilda husägare .
- att underlätta att medverka till inrättande av bilpooler i kommunens olika delar.
- att kommunens verksamheter skulle tillåtas att frångå regler om minsta möjliga inköpskostnad och istället handla ekologiskt och närodlat. På så sätt gynnas också kommunens egna odlare och de sträckor som t ex skolmaten färdas minskar.
- att en större andel av maten borde lagas ute i verksamheterna skulle också göra en massa transporter onödiga.
- att åtgärder för att behålla ett levande näringsliv i alla kommundelar t ex livsmedelsbutiker är också en åtgärd som sparar energi. Resor till och från storköpsbutiker utgör den största koldioxidboven när det gäller vår matkonsumtion.
- att det kunde finnas utrymme på kommunens hemsida för en samåkningspool för alla arbetspendlare till och från kommunen.
- att en ringbusslinje i Skanör-Falsterbo modell Höllviken skulle säkert minska en del bilåkande inom samhällena.
- att dessutom låta buss 100 och 300 ha Skanörs centrum som ändstation och köra varannan tur mot Falsterbohället resp Skanörshället. På så vis kan fler resenärer lockas från Falsterbo då man sparar ca 10-15 minuter på en resa mot Malmö.

Vi anser dessutom att kommunen bör påskynda arbetet med planeringen av en spårbunden snabb trafik mellan Malmö och Falsterbo i stället för att bredda väg nr. 100.

Slutligen anser vi att slöseri med gatubelysningar måste undvikas. Belysningen av cykelstråket i naturreservatet längs gamla banvallen mellan Skanör och Ljunghusen är ett exempel på både energislöseri och ett orosmoment för djurlivet. Ett annat exempel är den märkliga, nyligen uppsatta, uppåtriktade belysningen vid Strandbadens parkering. Det är FNF:s förhoppning att belysningen på banvallen åtminstone kan släckas sommartid och under vintertid släckas senast kl. 23.

Falsterbo 2010-10-25

För Falsterbonäsets Naturvårdsförening

David Carlson
ordförande

Bertil Ringberg
styrelsemedlem

Falsterbonäsets Naturvårdsförening, Box 32, 239 21 Skanör